

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

**S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH R. MICALLEF
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA**

Seduta ta' nhar l-Erbgħa, 28 ta' April, 2021.

Numru 14

Rikors numru 1127/14/1 LSO

Victor Scerri

v.

Direttur tar-Registru Pubbliku

1. Dan huwa appell wara kawża mibdija mill-attur appellanti permezz ta' liema qed jitlob jigi ddikjarat illi hu magħruf bil-kunjom "Scerri" u illi konsegwentment issir korrezzjoni fl-att ta' twelid tiegħu, sabiex kemm il-kunjom tal-ġenituri tiegħu u kif ukoll il-kunjom tiegħu jigi sostitwit għal "Scerri" minn "Xerri." L-attur jikkontendi illi għalkemm fl-att ta' twelid tiegħu għe ndikat illi kunjomu u kunjom il-ġenituri tiegħu huwa "Xerri" huwa dejjem kien magħruf bil-kunjom "Scerri" u li fil-fatt martu u wliedu huma magħrufa bħala "Scerri" u mhux "Xerri" u anke fiċ-ċertifikat tal-mewt ta'

missieru jinsab indikat illi kunjom missieru huwa "Scerri" u l-istess jgħodd għaċ-ċertifikat tal-mewt ta' ommu. Huwa jsostni illi l-passporti tiegħu u ta' martu dejjem inħarġu fuq il-kunjom "Scerri" iżda l-aħħar darba li kienu marru japplikaw għat-tiġdid ta' passaport kienu ġew informati illi filwaqt li l-passaport ta' martu kien ser joħroġ bħas-soltu, il-passaport tiegħu kien ser jinħareġ fuq il-kunjom "Xerri" minflok "Scerri" u kien għalhekk illi fetaħ din il-kawża.

2. F'dawn il-proċeduri huwa talab għalhekk lill-ewwel Qorti sabiex:

"1. Tiddikjara li l-esponenti hu maghruf bil-kunjom "Scerri" u bl-ebda kunjom iehor;

"2. Tiddikjara illi fl-att tat-twelid tar-rikorrent bin-numru ta' iskrizzjoni 3139 tas-sena 1942 fil-parti dwar il-partikolaritajiet tal-genituri u senjatament fil-kolonna dwar isem u kunjom il-genituri tal-esponenti, il-kunjom "Xerri" ghandu jigi sostitwit b' "Scerri";

"3. Tordna lill-intimat sabiex jikkoregi l-att fuq imsemmi billi fil-kolonna dwar isem u kunjom il-genituri tal-esponenti flatt tat-twelid tar-rikorrent bin-numru ta' iskrizzjoni 3139 tassena 1942, il-kunjom "Xerri" jigi sostitwit b' "Scerri";

"4. Tordna lill-intimat sabiex jagħmel l-opportuni korrezzjonijiet f' kull att tal-istat civili relattiv għall-istess rikorrent;

"Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti [*recte*: intimat] li minn issa qed jigi ingunt in subizzjoni."

3. Id-Direttur tar-Registru Pubbliku eċċepixxa, *inter alia*, dan m'huwix każ fejn sar żball peress illi jirriżulta li kien missier l-attur li ta l-informazzjoni kollha li tinsab fiċ-ċertifikat ta' twelid tal-attur u saħansitra ffirma l-att bħala "C.Xerri", li skont il-liġi Maltija wild jieħu awtomatikament kunjom il-missier u f'dan il-każ il-kunjom tal-missier huwa "Xerri" u dan

skont id-dikjarazzjoni ta' missier l-attur stess, illi fl-atti l-oħra li jirrigwardaw in-nannu patern tal-attur il-kunjom dejjem tniżżel bħala "Xerri" u li fl-att ta' twelid ma hemm l-ebda kolonna li tirreferi għall-kunjom tal-attur u għalhekk it-tieni u t-tielet talba huma insostenibbli.

4. Bis-sentenza tal-Prim'Awla tal-Qorti Civili tal-20 ta' Jannar 2016 ġie deċiż hekk:

"Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi**, billi billi **tichad** it-talbiet tar-rikorrent bhala ingustifikati fil-Ligi.

"L-ispejjeż jithallsu mir-rikorrent."

5. L-attur appella minn din is-sentenza permezz ta' rikors datat 9 ta' Frar 2016, u talab lil din il-Qorti sabiex tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata u tilqa' t-talbiet attriċi bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellat.

6. Id-Direttur tar-Registru Pubbliku preżenta r-risposta tal-appell tiegħu fit-18 ta' Frar 2016 u ssottometta illi l-appell odjern għandu jiġi miċħud, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontra l-appellant.

Ikkonsidrat;

7. L-appellant ressaq żewġ aggravji fir-rikors tal-appell tiegħu, illi l-Qorti ser titratta flimkien. Permezz tal-ewwel aggravju tiegħu l-appellant

jilmenta illi l-ewwel Qorti għamlet apprezzament ħażin tal-fatti u kienet żbaljata meta, minkejja li rrikonoxxiet li l-attur irnexxielu jipprova li huwa magħruf bħala “Scerri” qieset li l-kunjom Scerri huwa differenti minn Xerri. Jilmenta illi din id-deċiżjoni tagħti lok għal inġustizzja manifesta peress illi l-Qrati laqgħu talbiet simili meta kellhom quddiemhom kawżi simili fir-rigward tal-kunjom “Scerri” jew “Xerri”. Jargumenta li kontrarjament għal dak ikkonsidrat mill-ewwel Qorti, “Xerri” m’hu xejn għajr mod fonetiku derivat min-nisel semitiku tal-ilsien Malti ta’ kif jinkiteb il-kunjom “Scerri” tant illi minkejja d-differenza fil-kitba, iż-żewġ kelmiet jinstemgħu l-istess.

8. Permezz tat-tieni aggravju tiegħu l-appellant jilmenta illi l-ewwel Qorti għamlet interpretazzjoni ħażina tal-Artikolu 253 tal-Kodiċi Ċivili. Jgħid illi huwa mexxa bl-azzjoni odjerna meta sar jaf li fuq l-att ta’ twelid tiegħu kunjom missieru huwa mniżżel bħala “Xerri” u b’konsegwenza ta’ dan meta mar biex iġedded il-passaport, il-passaport inħareġ fuq il-kunjom “Xerri” u dan minkejja li sa minn ċkunitu huwa kien magħruf fil-kunjom “Scerri.” Isostni illi huwa m’għamilx din il-kawża b’kapriċċ jew għaliex jaħseb illi “Scerri” huwa kunjom isbaħ minn “Xerri” iżda proprju għaliex dan il-fatt ħoloq kumplikazzjonijiet lill-appellant peress illi fid-dokumenti bankarji, dawk tat-taxxa, kuntratti u karta tal-identita huwa magħruf bħala “Scerri”, mis-socjeta huwa magħruf bħala “Scerri” iżda kunjomu fuq l-att ta’ twelid huwa “Xerri” minkejja li fuq kull att ta’ stat ċivili ieħor huwa magħruf bhala “Scerri” tant li anke wliedu għandhom dan il-

kunjom u għalhekk huwa fl-interess tal-familja li l-membri tagħha jkunu magħrufa bl-istess kunjom. Jargumenta li huwa ma għażilx il-kunjom “Scerri” *di marte proprio* iżda kien missieru stess li għallmu jikteb kunjomu hekk, u li wieħed għandu jieħu in konsiderazzjoni l-fatt li meta missieru ndika li l-kunjom huwa “Xerri” fl-att ta’ twelid ma kinitx tingħata daqshekk importanza lid-dettal, li dak iż-żmien kien hemm livell ferm aktar għoli ta’ illitteriżmu u li ma kienx hemm sistema elettronika li kienet tippermetti t-tqabbil ta’ atti ċivili. Jagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Joseph Cutajar v. Avv. Dr John Scicluna** deciża fl-14 ta’ Frar 1947 fejn gie osservat illi l-kunjom huwa l-patrimonju tas-soċjeta tagħna permezz ta’ liema ssir id-distinzjoni rispettiva tal-familja u jargumenta illi permezz tas-sentenza appellata huwa spiċċa f’sitwazzjoni bejn minħabba d-distinzjoni tal-familji bil-kunjom “Scerri” u “Xerri” huwa gie eskluż milli jagħmel parti mill-familja “Scerri” għaliex kunjomu huwa mnizzel “Xerri” filwaqt li martu, uliedu, in-neputijiet u l-familja estiża tiegħu għandhom il-kunjom “Scerri.” Jghid illi waħda mill-konsiderazzjonijiet li wasslu lill-ewwel Qorti sabiex tiċċhad it-talbiet tiegħu kienet illi fin-nuqqas ta’ liġi appożita kunjom jista’ jinbidel biss jekk ikun hemm xi żball iżda l-appellant ingħata l-kunjom “Xerri” minn missieru u dan ma jammontax għall-żball, u jilmenta li dan in-nuqqas ta’ liġi ma wassalx sabiex talbiet simili f’kawżi oħra jġu miċħuda. Jargumenta inoltre illi l-liġi ma tagħtix definizzjoni ta’ f’xiex ikun jikkonsisti l-iżball, iżda tgħid biss illi tista’ ssir talba ġudizzjarja għall-korrezzjoni u jsostni illi din it-talba għandha tittiehed in konsiderazzjoni

mill-punt di vista li għas-soċjeta` l-appellant huwa magħruf bħala “Scerri” u mhux “Xerri” u li għalhekk dan ifisser li jikkwalifika għall-korrezzjoni.

9. Id-Direttur tar-Registru Pubbliku jirribatti illi hija korretta l-konklużjoni tal-ewwel Qorti illi “Scerri” u “Xerri” huma kunjomijiet differenti. B’referenza għas-sentenzi ċitati mill-appellant jargumenta illi fis-sistema legali Maltija l-Qrati m’humieq marbutin bil-preċedent u għalhekk l-ewwel Qorti setgħat ma taqbilx ma’ pronunċjamenti tagħha stess jew tibdel tali pronunċjamenti. Jargumenta illi jekk l-appellant ma rnekk jipprova b’suċċess illi huwa magħruf bħala Victor Scerri u mhux Victor Xerri l-ewwel Qorti kienet prekluziva milli takkolji t-talbiet attriċi, u jżid illi t-talba sabiex issir annotazzjoni fl-att ta’ twelid tal-appellant tapplika biss fir-rigward tal-prenom u ma tapplikax għall-kunjomijiet u għaldaqstant it-talba attriċi m’hijiex inkwadrata fl-Artikolu 253 (2) tal-Kodiċi Ċivili. Jargumenta illi t-talbiet attriċi huma wkoll insostenibbli ai termini tal-Artikolu 253 (1) tal-Kodiċi Ċivili peress illi dan l-artikolu japplika biss fil-kaz ta’ żball mentri fil-kawża odjerna jirriżulta illi ma kien sar l-ebda żball.

10. L-ewwel Qorti waslet għad-deċiżjoni tagħha wara li għamlet is-segweni konsiderazzjonijiet fid-dawl tal-ġurisprudenza minnha citata:

“Illi l-attur qiegħed jagħmel din il-kawża sabiex jigi korrett latt tat-twelid tiegħu biex kunjomu hemm registrat jigi korrett u sostitwit bil-kunjom “Scerri”. Dan peress li kien konsistentement magħruf bil-kunjom Scerri. It-talba fil-kaz in ezami qed issir ai termini tal-Artikolu 253 et sequitur

tal-Kodici Civili liema artikoli jaghtu dritt lil kull persuna li taghmel talba ghall-korrezzjonijiet u registrazzjoni talismijiet fl-atti tal-istat civili.

“Illi l-pubblikazzjoni ai termini tal-artikolu 254 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta saret debitament fis-16 ta' Dicembru 2014 (fol 15) u b'hekk l-ewwel eccezzjoni tad-Direttur hija sorvolata.

“Xehed Victor Scerri permezz ta' affidavit, fejn ikkonferma li minn meta kien l-iskola kiteb kunjomu bl-“Sc” u kull dokument li kellu bżonn, inkluz dawk bankarji dejjem kiteb kunjomu bl-“Sc”. Semma li l-ewwel darba li sar jaf b'kif kien imnizzel il-kunjom tieghu kien fl-ahhar tas-sena 2004 meta mar biex igedded il-passaport. Hu jixtieq li peress li maghruf bhala Victor Scerri, kunjomu jitnizzel bhala Scerri.

“Illi mill-ezami tac-certifikati esebiti, ma jirrizultax li sar zball fl-isem ta' missier ir-rikorrent. Anzi mic-certifikat tat-twelid ta' missier ir-rikorrent esebit mill-intimat, jirrizulta minghajr lebda dubbju li kunjomu, u konsegwentement kunjom irrikorrent, huwa fil-fatt 'Xerri'. Dan hu rifless fic-certifikat tat-twelid tar-rikorrent fejn missieru huwa mnizzel bil-kunjom 'Xerri'. Kif jghid sew l-intimat, skont il-ligi taghna, t-tfal jiehd u kunjom ta' missierhom. Ghalhekk kunjom irrikorrent huwa korrettement imnizzel bhala 'Xerri'.

“Huwa minnu li mal-milja tas-snin kemm missier ir-rikorrent, kif ukoll hu stess uzaw il-kunjom bl-'Sc' minnflok bl-'X'. tant li fic-certifikat ta' mewt ta' missieru, id-decujus hu mnizzel bhala Carmelo Xerri known as Scerri. Minhabba din l-usanza kontinwa, jirrisulta mic-certifikat parrokkjali tazzwieg tar-rikorrent li kunjomu, u sahsitra kunjom missieru, kienu tnizzlu minghajr l-ebda diffikulta' bhala 'Scerri.' Lanqas mhu kontradett li dokumenti ufficjali bhal passaport u karta tal-identita' tar-rikorrent inhargu bilkunjom 'Scerri.'

“Illi fid-dawl ta' dawn il-provi din il-Qorti hi soddisfatta li lattur inxxielu jipprova li hu kien konsistentement maghruf bil-kunjom “Scerri” . Il-kwezit hu jekk dan hu bizzzejed biex jiggustifika t-talba skont il-Ligi.

“Dritt

“Fil-kors tat-trattazzjoni gie ccarat mir-rikorrent li qed jakkampa fuq l-artikolu 253 tal-Kodici Civili.

“Ikkonsidrat li t-talba odjerna hija ghat-tibdil fil-kunjom (nom de famille) u mhux fil-prenom tar-rikorrent.

“Riferibbilment ghall-artikolu 253(2) tal-Kap, 16 , ghandu jinghad minnufih li t-talba odjerna ma tikkoncernax ilprenom tar-rikorrent imma kunjomu. Ghalhekk it-talba mhiex inkwadrata fl-artikolu 253(2) tal-Kodici Civili li tirrigwarda l-ismijiet, imma mhux il-kunjom tal-persuna kkoncernata (Damian Damian-Schembri v Direttur tar-Registru Pubbliku -PA JF - 1 ta' Frar 2001).

“Ir-rikorrent ghamel riferenza ghas-sentenza moghtija minn din il-Qorti kif diversament presjeduta fil-kaz "Simone Scerri pro et nomine v Direttur tar-Registru Pubbliku " (PAJA - 24 ta' Frar 2012) in sostenn tat-tezi tieghu. F'dik is-sentenza l-Qorti laqgħet it-talbiet attrici u ordnat korrezzjoni għat-tibdil tal-kunjom 'Xerri' għal 'Scerri' minkejja li ma kien jirrizulta l-ebda zball fic-certifikat tat-twelid tar-rikorrenti. Ma jirrizultax mis-sentenza esebita li dik il-Qorti ma dahhlitx flaspett legali u għalhekk is-sentenza ma tistax isservi bhala gwida f'din l-istanza.

“Huwa minnu li hemm skorta ta' giurisprudenza anke segwita minn din il-Qorti. Fil-kaz Leonard Ellul sive Ellul Mercer et v Direttur tar-Registru Pubbliku - (PA(JRM) - 21 ta' Marzu 2002) gie ribadit li : - "Illi l-bidla f'Atti tal-Istat Civili hija mahsuba mill-ligi kemm għall-beneficċju talpersuna koncernata, u kif ukoll fl-interess ta' terzi, u hija f'dawn il-limiti li l-legislatur ried li l-Qorti tqis talbiet għat-tiswija jew annotazzjoni f'atti bħal dawn." Izda dan sar flisfond ta' talbiet għal zieda ta' kunjom mal-kunjom talfamilja tal-attur/attrici f'dawk il-kawzi. Il-kaz odjern huwa differenti billi qed tintalab bidla fil-kunjom fl-assenza ta' zball.

“Fil-fehma konsiderata ta' din il-Qorti, u fl-assenza tal-intervent tal-legislatur, ma tistax takkolji t-talbiet odjerni għalhiex tibdil fil-kunjom jista' biss isir f'kaz ta' zball (Art.253(1) tal-Kap 16). Kif gie ribadit fil-kaz Nardu Balzan Imqareb v Direttur tar-Registru Pubbliku (PA(PS) - 30 ta' Gunju 2004) "Premessi dawn il-kunsiderazzjonijiet ta' dritt in subjecta materia, ma jidherx illi fl-istat tal-ligi Maltija dak li jkun jista' bis-simplici volonta` tieghu jippretendi li jista' jibdel kunjomu jew jezigi rettifika f' dan is-sens anke jekk għalih ikun jissarraf bhala xi sinjal distintiv ta' l-identita` tieghu. Kif rilevat proprju fis-sentenza fl-ismijiet “Karmnu Balzan Imqareb -vs- Margaret Mortimer nomine”, Appell Civili, 20 ta' Novembru 1971, “ma huwiegħ regolari, fis-silenzju tal-ligi tagħna, li marte proprio wiehed jadotta kunjom għdid jew kapricċjozament ivarja kunjomu fil-mentri li jinsab registrat taht kunjom iehor”;

“Illi konsiderazzjoni ohra li timmilita kontra uhud mit-talbiet attrici huwa fis-sens li qed jitlob tibdil fil-kunjom ta' missieru senjatament fit-tieni u fit-tielet talbiet meta jirrizulta li kunjom missieru, u konsegwentement kunjom ommu huwa fil-fatt 'Xerri'.

“Il-Qorti hija konxja li l-kunjomijiet Xerri u Scerri jinstemgħu fonetikament l-istess izda ma jinkitbux bl-istess mod, u mhumiex l-istess kunjom, altrimenti ma jkunx hemm bzonn il-kawza odjerna.

“Għaldaqstant fid-dawl tal-premess ser tichad it-talbiet bhala ingustifikati fil-Ligi.”

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

11. Il-Qorti rat illi fil-verbal tas-16 ta' Frar 2021 id-Direttur tar-Registru Pubbliku ddikjara li m'għandux oġġezzjoni illi l-appell odjern jiġi milqugħ. Il-Qorti tagħraf illi din id-dikjarazzjoni saret in vista tal-emendi li saru fil-Kodici Civili permezz tal-Att LXV tal-2020. Rigward il-kap tal-ispejjeż ġie maqbul pero` illi l-ispejjeż għandhom jitħallsu kollha mill-appellant.

12. In vista tan-nuqqas ta' oppożizzjoni issa reġistrata mid-Direttur tar-Registru Pubbliku li fiha nfisha hi ammissjoni għat-talba attrici, il-Qorti tqis illi dan l-appell għandu jiġi milqugħ u t-talbiet tal-attur għandhom jiġu milqugħa.

Deċide

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' l-appell tal-attur, tirrevoka s-sentenza appellata u minflok tilqa' t-talbiet kollha tal-attur u:

1. Tiddikjara li l-attur hu magħruf bil-kunjom "Scerri" u bl-ebda kunjom iehor;
2. Tiddikjara illi fl-att tat-twelid tar-rikorrent bin-numru ta' iskrizzjoni 3139 tas-sena 1942 fil-parti dwar il-partikolaritajiet tal-genituri u senjatament fil-kolonna dwar isem u kunjom il-genituri tal-esponenti, il-kunjom "Xerri" għandu jiġi sostitwit b' "Scerri";

3. Tordna lill-appellat sabiex jikkoregi l-att fuq imsemmi billi fil-kolonna dwar isem u kunjom il-genituri tal-esponenti fl-att tat-twelid tar-rikorrent bin-numru ta' iskrizzjoni 3139 tas-sena 1942, il-kunjom "Xerri" jigi sostitwit b' "Scerri";

4. Tordna lill-appellat sabiex jagħmel l-opportuni korrezzjonijiet f'kull att tal-istat civili relattiv għall-istess rikorrent;

L-ispejjeż kollha jiġħallsu mill-attur.

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Joseph R. Micallef
Imħallef

Tonio Mallia
Imħallef

Deputat Reġistratur
rm